

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid
Skallbergsskolan i Västerås kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Skallbergsskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Skallbergsskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare och elevhälsa, offentlig statistik samt inkommen dokumentation.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer kontinuerligt och på olika sätt upp och analyserar skolans kunskapsresultat, undervisningens genomförande, hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen samt lärares förutsättningar. Rektorn gör en bred uppföljning av kunskapsresultaten som omfattar såväl betyg och omdömen som resultat från nationella prov och kartläggningar och lärarna och elevhälsan görs delaktiga i uppföljningen. Rektorn skaffar sig en tydlig bild av styrkor och utvecklingsbehov i undervisningen både genom egna lektionsbesök, via samtal med klasslärare, förstelärare och elevhälsan samt genom att ta del av lärarnas analys av den egna undervisningen. Lärarnas förutsättningar att bedriva undervisningen följer rektorn upp genom regelbundna samtal med lärarna och elevhälsan och då rektorn deltar i olika möten.

Rektorn bedriver ett välfungerande analysarbete som görs på olika nivåer; dels genom samrådsmöten som hålls terminsvis och som fokuserar på enskilda elever och klasser, dels övergripande för hela skolan terminsvis tillsammans med representanter för huvudmannen. På samrådsmötena diskuterar och granskar rektorn tillsammans med ansvariga lärare och representanter från elevhälsan bland annat kunskapsresultat och resultat avseende frånvaro. Huvudmannen tillhandahåller ett system för det systematiska kvalitetsarbetet som innehåller frågeställningar kring de resultat som redovisas. Rektorn gör jämförelser av kunskapsresultaten bland annat över tid, mellan kön, utifrån språklig bakgrund och elevers frånvaro. Rektors analys har utmynnat i tydliga slutsatser. Exempelvis har

rektorn kunnat identifiera att resultaten i läsförståelse sjunkit. För att söka förklaringar till de sjunkande resultaten har rektorn tagit hjälp av huvudmannens centrala elevhälsa och lärarna har också gjort egna fördjupade analyser av bakgrunden till resultaten.

Rektorn fattar beslut om utvecklingsinsatser och fördelar resurser utifrån de identifierade behoven. För att möta elevernas behov av språkligt stöd har rektorn bland annat sett till att samtliga lärare arbetar med språkutvecklande arbetssätt med fokus på ord- och begreppsförståelse i samtliga ämnen, infört gemensamt arbete med läslistor samt tillsett att lärarna arbetar med ett webbaserat strukturerat verktyg för läs- och skrivundervisning.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn leder det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag samt organiserar så att obehöriga lärare får en planerad introduktion på skolan och stöd i sitt arbete och sin undervisning. Skolans rutiner, arbets- och förhållningssätt samt ansvarsområden och roller är tydliga och kända av personalen. Dessa finns skriftligt formulerade på den interna digitala plattformen samt tas upp vid arbetsplatsträffar där personalen även får möjlighet att diskutera dem. Rektorn säkerställer att rutinerna efterlevs. Rektorn ser till att obehöriga och nyanställda lärare får en ordnad introduktion och i detta stöd ingår även att obehöriga lärare får hålla i lektioner tillsammans med en förstelärare.

Rektorn har skapat en tydlig organisation för samverkan mellan lärarna och mellan lärarna och elevhälsan och det kollegiala lärandet bedrivs systematiskt och utifrån beslutade utvecklingsområden. Lärarna träffas i sina respektive arbetslag varje vecka med syftet att skapa gemensamma arbetssätt och samordna undervisningen. All undervisande personal har veckovis en gemensam konferens där fokus ligger på skolgemensam fortbildning och utvecklingsarbete. En ledningsgrupp bestående av speciallärare och arbetslagsledare träffas var tredje vecka i syfte att följa upp det systematiska kvalitetsarbetet och samordna verksamhetsövergripande frågor. Skolan har även en utvecklingsgrupp som består av förstelärare och rektor som var tredje vecka arbetar med strategisk skolutveckling utifrån identifierade utvecklingsområden och nationella styrdokument. Lärarna och elevhälsan samverkar både då behov uppstår och vid samrådsmöten och elevhälsomöten.

Det tvåläraarsystem som tillämpas i mellanstadiet ger möjlighet till daglig återkoppling och kollegialt lärande. Samtliga lärare på skolan ingår också i kommunens olika ämnesnätverk där bland annat kompetensutveckling och utbyte av erfarenheter sker. Samtliga lärargrupper på skolan arbetar för närvarande med språk- ord- och läsförståelse vilket har sin grund i de

behov rektorn konstaterat finns på skolan. Förstelärarna leder det kollegiala lärandet och utgör en utvecklingsgrupp. Rektorn följer upp arbetet vid de olika möten rektorn deltar i tillsammans med personalen, exempelvis i möten med utvecklingsgruppen.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Rektorn leder ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan och vidtar vid behov åtgärder för att alla elever oavsett könstillhörighet ska få samma förutsättningar att lära och utvecklas. Rektorns uppföljning utifrån ett jämställdhetsperspektiv är bred genom att hen analyserar kunskapsresultat, trygghetsresultat, närvaro, stödinsatser och orosanmälningar utifrån kön. Lärarna arbetar utifrån ett jämställdhetsperspektiv i undervisningen genom att bland annat använda talstickor eller samtalsmetoderna EPA (enskilt, i par, alla), talkör eller mini-skrivtavlor för att alla elever ska komma till tals och på så sätt fördelas ordet jämnt mellan könen. Rektorn tar reda på att lärarna arbetar på detta sätt genom att själv befinna sig ute i klasserna. Lärarna observerar varandra i undervisningen och där ingår bemötande av elever utifrån kön som en av faktorerna. Vid dessa observationer noterades att pojkar fick mer talutrymme än flickor och lärarna införde därför ovannämnda samtalsmetoder för att fler flickor ska komma till tals.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är överlag strukturerad och varierad med tydligt sammanhang och logiskt flöde och lärarna arbetar aktivt med att klargöra

syftet med undervisningen och att stödja eleverna. Lärarna har ingen uttalad gemensam lektionsstruktur även om de flesta lektioner innehåller en tydlig start med en gemensam introduktion som förmedlar lektionsinnehållet, tydliggör målet med lektionen och ofta även återknyter till innehållet för föregående lektion. Lektionerna innehåller ofta ett sammanfattande avslut där lärarna summerar lektionen och berättar vad eleverna ska göra vid nästa tillfälle. Lektionerna innehåller en variation som lärarna skapar genom att variera arbetssätt och lektionsaktiviteter. Eleverna får till exempel lyssna på lärarens genomgångar, skriva texter eller se film kopplat till undervisningen. Arbetssättet varierar mellan att arbeta enskilt, i par och i grupp och eleverna får ibland välja själva om de exempelvis vill arbeta enskilt, i par eller tillsammans med läraren. Lärarna försäkrar sig uppmärksam om att eleverna förstår instruktioner och innebörden av olika arbetsmoment. Detta gör lärarna genom att förtydliga och repetera begrepp och i dialog med eleverna undersöka deras förståelse av begreppen. När eleverna arbetar med uppgifter rör sig lärarna aktivt bland eleverna för att uppmuntra dem i arbetet och för att vägleda elever framåt, både de elever som efterfrågar hjälp och de som inte gör det för att även dessa elever ska känna sig bekräftade.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna visar höga förväntningar på elevernas lärande och arbetar medvetet med att stärka elevernas motivation och självförtroende. Det gör lärarna bland annat genom att berömma eleverna, synliggöra deras progression och prata med eleverna om värdet av att träna och anstränga sig. I alla klassrum arbetar lärarna medvetet med förhållningssättet att det ska vara okej för eleverna att svara fel. Genom att visa exempeluppgifter som motsvarar olika betygsnivåer vill lärarna uppmuntra eleverna att försöka nå längre.

Undervisningens innehåll och arbetssätt anpassas så att alla elever stimuleras och utmanas. Exempelvis finns både lärmaterial och prov på olika nivåer, både högre och lägre. I mellanstadiet delas de stora klasserna ofta upp i flexibla mindre grupper under lektionerna utifrån hur långt eleverna kommit i sin kunskapsutveckling och lärarna kan på så sätt anpassa undervisningens svårighetsgrad utifrån elevernas kunskapsnivå. I exempelvis ämnena svenska och matematik erbjuds svårare uppgifter till de elever som kommit längre i sin kunskapsutveckling. I klassrummen använder sig lärarna av anpassningar till elever som behöver det, såsom särskild placering, bildstöd, hörselkåpor och textuppläsning.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Granskningen visar att lärarna utformar undervisningen så att eleverna får möjlighet att reflektera och utarbeta strategier för sitt eget lärande. I syfte

att utveckla elevernas medvetenhet och förmåga att ta ansvar över sitt eget lärande får eleverna ibland göra en skattning av sina egna behov och utifrån den själva välja om de vill arbeta i en grupp där de får mer stöd av läraren, eller arbeta mer självständigt. Undervisningen innehåller moment där eleverna får diskutera och reflektera kring frågor utan ett givet svar, och tillsammans reflektera över sitt eget lärande. Exempelvis ger eleverna vid intervjuer exempel på uppgifter då de fått argumentera för olika alternativ. Eleverna beskriver även att undervisningen innehåller inslag av källkritik.

Lärarna inhämtar regelbundet och på olika sätt elevernas synpunkter som ett sätt att utvärdera och förändra undervisningen. Detta sker exempelvis via samtal mellan lärare och elev eller genom att eleverna får visa med gester vad de tycker om upplägget av en viss lektion. Eleverna får vara med och påverka undervisningen genom att exempelvis få välja hur de vill visa sina kunskaper eller vid vilken tidpunkt de ska arbeta med ett visst ämne.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Arbetet för studiero och lugn miljö

Personalen bedriver på flera sätt ett samlat arbete för att upprätthålla och främja studiero på skolan och eleverna involveras i arbetet. Lärarna vidtar vid behov ändamålsenliga åtgärder för att återfå studiero, exempelvis använder sig flera lärare av strategin att räkna ner eller klappa i händerna för att återfå studieron. Det finns gemensamma metoder och arbetssätt för att skapa en lugn miljö på lektionerna och lärarna samtalar regelbundet om strategier för att skapa och upprätthålla studiero. Som en del i det främjande arbetet har lärarna exempelvis beslutat att eleverna ska gå in i klassrummet på ett strukturerat sätt. Eleverna engageras regelbundet i arbetet med att skapa en god studiero, exempelvis genom att de får vara med och ta fram klassrumsregler och genom att återkommande i sina

klasser diskutera vad god studiero innebär, hur den uppnås och hur de själva bidrar till studieron.

Arbetet för trygghet

Personalen arbetar medvetet trygghetsfrämjande, under ledning av rektorn. Det främjande trygghetsarbetet på skolan omfattar aktiviteter och insatser på olika nivåer och lärarna arbetar aktivt med att skapa tillitsfulla relationer till och mellan eleverna. Exempelvis ingår relationsskapande aktiviteter såsom elevledda aktiviteter på rasterna och fadderverksamhet över åldersgränserna. Skolan organiserar planerade lek dagar där skolans personal går igenom reglerna för skolgårdens olika aktiviteter i syfte att skapa lugn och trygghet. Skolan har också ett trygghetsteam där bland annat klasslärare och personal från elevhälsan ingår, och som arbetar aktivt som en del i det trygghetsskapande arbetet genom att bland annat vara ute bland eleverna på rasterna. I mellanstadiet arbetar lärarna med en lektionsserie med målet att stoppa och förebygga mäns och pojkars våld. Skolan håller obligatoriska värdegrundslektioner i årskurs 1 och 4 där trygghet på nätet ingår och elevhälsan har även vid behov hållit lektioner om trygghet på nätet. Det förebyggande och åtgärdande trygghetsarbetet utgår från en analys av elevernas upplevelse av trygghet. Elevernas upplevda trygghet kartläggs bland annat genom elevenkäter och trygghetsvandringar tillsammans med eleverna samt på elevråden. Utifrån vad som framkommer har skolan satt in åtgärder, bland annat förstärkt personalnärvaron vid omklädningsrummen som elever identifierat som en otrygg plats.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Rektorn följer upp och analyserar betyg och omdömen i samtliga ämnen och årskurser i syfte att hitta skillnader eller avvikelser i lärares bedömningar. Detta gör rektorn genom att kontinuerligt följa upp betyg och omdömen över tid, jämföra resultaten av de nationella proven med betygen samt jämföra omdömen mellan olika lärare. Rektorn har exempelvis identifierat en skillnad mellan lärarnas bedömningar i låg- och mellanstadiet. Rektorn förde då en diskussion med lärarna i syfte att ta reda på orsaken till skillnaden, vilket fick till resultat att lärarna på såväl lågstadiet som mellanstadiet nu ger mer differentierade omdömen.

Kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn ser till att lärarna använder olika metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar och omdömen. I sina arbetslag planerar lärarna undervisningen och olika bedömningsuppgifter gemensamt. Vidare använder sig lärarna av Skolverkets obligatoriska bedömningsstöd, gamla nationella prov samt kontinuerliga kartläggningar i läsinläring. De nationella proven rättas och bedöms i oidentifierad form gemensamt av samtliga lärare i ämnet. Även bedömningsstöden genomförs ibland gemensamt av lärarna. Vidare framkommer av granskningen att rektorn ger lärarna goda organisatoriska förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och omdömen. Lärarna ägnar regelbundet en del av tiden i sina arbetslag till att planera hur eleverna ska få visa sina kunskaper samt till att föra diskussioner kring tolkningen av kriterier för bedömningen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

X Malin Larsson

Beslutsfattare
Signerat av: Malin Larsson

X Linn Gustafsson

Föredragande
Signerat av: Linn Gustafsson

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket och därmed fått möjlighet att yttra sig över innehållet.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt

skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 30 september och den 1 oktober 2025. Besöket genomfördes av utredarna Linn Gustafsson och Malin Larsson.

Skallbergsskolan är en kommunal grundskola belägen i Västerås kommun. Skolan har cirka 312 elever i årskurserna 1–6. Förskoleklassen ingick inte i granskningen. Skolan leds av en rektor.